

Odbor epidemiologie infekčních nemocí (OEIN)

Historické úspěchy

Pracovníci Odboru epidemiologie infekčních nemocí ve spolupráci s pracovníky Odboru mikrobiologických laboratoří (OML) se v minulosti přímo podíleli na programech vedoucích ke globální eradikaci pravých neštovic, která byla certifikována v roce 1980, dále k eliminaci následujících infekcí: eliminace poliomyelitidy v roce 1960 jako v prvním státě na světě, eliminace spalniček, zarděnek, záškrtu, tetanu v druhé polovině minulého století. Dále se podíleli na výzkumu, výrobě a ověřování účinnosti řady očkovacích látek. Součástí jejich práce byly také víceúčelové sérologické přehledy, prováděné na reprezentativním vzorku populace v ČR od roku 1960, které nemají na světě obdoby. Poskytovaly cenné údaje o imunitním stavu obyvatelstva. Byly podkladem pro určování strategie očkování, hodnocení účinnosti očkovacích látek a pro případné intervence do očkovacích programů.

Současná činnost

Činnost odboru vyplývá z následující zastřešující a pro státy EU závazné legislativy a základní legislativy ČR:

- Rozhodnutí Evropského parlamentu a Rady č. 2119/98/ES ze dne 24. září 1998 o zřízení sítě epidemiologického dozoru a kontroly přenosných nemocí ve Společenství
- Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 851/2004, o zřízení Evropského střediska pro prevenci a kontrolu nemocí (ECDC)
- Zákon č. 258/2000 Sb., o ochraně veřejného zdraví a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů
- Usnesení vlády č. 395 z roku 2005 k Národnímu programu na zmírnění dopadů změny klimatu v České republice
- Usnesení vlády č. 407 ze dne 16. dubna 2008 k Národnímu programu na zmírnění dopadů změny klimatu v České republice

Vlastní činnost odboru je rozsáhlým odborným servisem pro Ministerstvo zdravotnictví a představuje tyto nosné činnosti:

- Podíl na monitoringu a analýzách epidemiologické situace v oblasti infekčních nemocí na národní a mezinárodní úrovni včetně publikační a přednáškové činnosti.
- Podíl na přípravě programů surveillance infekčních onemocnění.
- Úzká spolupráce s Odborem mikrobiologických laboratoří a Odborem vědeckých informací a biostatistiky při zajišťování surveillance programů na státní úrovni. Vzájemné poskytování a získávání epidemiologických a mikrobiologických údajů potřebných ke komplexní analýze nemocnosti a úmrtnosti infekčními nemocemi a pro plánování relevantních protiepidemických opatření. Průběžné vyhodnocování úspěšnosti jednotlivých surveillance programů.
- Participace s Odborem mikrobiologických laboratoří a Odborem vědeckých informací a biostatistiky při zavádění a vyhodnocování programů molekulární epidemiologie v národním a mezinárodním měřítku.
- Spolupráce s Ministerstvem životního prostředí na programu „Zmírnění dopadů změny klimatu na v ČR“.
- Spolupráce s veterinární službou při zajišťování surveillance zoonóz.

- Participace v evropských sítích a sítích WHO a ECDC pro hlášení infekčních onemocnění a úzká spolupráce s Evropským centrem pro kontrolu nemocí (ECDC).
- Sběr, předávání dat a testování možností systému v rámci provozování nového informačního systému ECDC - The European Surveillance System (TESSy), zabezpečení kompatibility s národními hlásicími systémy v ČR.
- Účast na přípravě národní legislativy: podíl na tvorbě, vlastní připomínkování vyhlášek, zákonů, podíl na přípravě metodických pokynů a zpracovávání připomínek resortu zdravotnictví a dalších příslušných resortů.
- Plnění úkolů vyplývajících z Usnesení vlády č. 395 a 407, týkající se Národního programu na zmírnění dopadů změny klimatu v České republice. Zajišťování činností týkajících se úkolů uložených Ministerstvu zdravotnictví.
- Ve spolupráci s Odborem vědeckých informací a biostatistiky a Odborem mikrobiologických laboratoří zpracovávání celostátních hlášení o výskytu infekčních nemocí a poskytování informací o epidemiologické situaci v ČR formou bulletinu SZÚ Zprávy Epidemiologie a mikrobiologie (ISSN 1803-6422).
- Analýza epidemiologických dat v týdenní, měsíční a roční periodicitě.
- Podíl na správě a řízení systému hlášení akutních respiračních infekcí ARI/ILI.
- Ve spolupráci s Odborem vědeckých informací a biostatistiky průběžné sledování výskytu infekcí s přírodní ohniskovostí a spolupráce s ČHMÚ na každotýdenním provozu předpovědního systému aktivity klíšťat v ČR v měsících březnu až listopadu.